

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Elišky Cihlářové v právní věci stěžovatelky **L. M.,** zastoupené JUDr. Zdeňkem Svobodou, advokátem, se sídlem v Chebu, Žižkova 4, za účasti **Ministerstva vnitra**, **odboru azylové a migrační politiky,** se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. 1. 2005, č. j. 59 Az 183/2004 - 17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Rozhodnutím Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 4. 10. 2004, č. j. OAM-2810/VL-10-08-2004, byla dle ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), zamítnuta žádost stěžovatelky o udělení azylu jako zjevně nedůvodná.

Proti tomuto rozhodnutí podala stěžovatelka žalobu, která byla zamítnuta napadeným rozhodnutím krajského soudu, protože soud dospěl k závěru, že rozhodnutí správního orgánu bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Ve včas podané kasační stížnosti namítala stěžovatelka stížní důvody obsažené v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatelka uvedla, že krajský soud při svém rozhodování podcenil otázku nebezpečí jejího pronásledování na Ukrajině a nezabránění státními orgány tomuto jednání a rovněž otázku jejího ohrožení na zdraví a na životě

v případě návratu do vlasti. Má za to, že splňuje podmínky dané v ust. § 12 písm. a) a b), respektive v ust. § 14, zákona o azylu. Stěžovatelka dále uvedla, že správní orgán neměl dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti její žádosti, nebyly posouzeny a přezkoumány všechny důkazy, které uváděla. Tyto námitky se týkají i její námitky ohledně neudělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Je také možné, že mohla něco opomenout nebo mohlo dojít k nepřesnému tlumočení. Stěžovatelka navrhla přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán ve svém vyjádření popřel oprávněnost kasační stížnosti s tím, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozhodnutí soudu, byla vydána v souladu s právními předpisy. Důvod žádosti stěžovatelky o udělení azylu (vyhnout se nepříznivým důsledkům soudního vyhoštění z území České republiky, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu dříve) není důvodem pro udělení azylu dle zákona o azylu. Navrhl nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a její zamítnutí.

Ze správního spisu, který soudu předložil správní orgán, vyplynuly následující podstatné skutečnosti:

Stěžovatelka podala dne 14. 9. 2004 návrh na zahájení řízení o udělení azylu. Dne 17. 9. 2004 byl se stěžovatelkou veden, v ruském jazyce za účasti tlumočníka, pohovor k žádosti o udělení azylu, ze kterého byl vyhotoven protokol. Stěžovatelka uvedla, že na Ukrajině její tehdejší druh způsobil dopravní nehodu osobním automobilem zaregistrovaným na její jméno a majitel poškozeného vozu po nich požadoval náhradu škody ve výši 5000 USD. Tolik peněz neměli, proto jim začal vyhrožovat zabitím. Její druh zmizel a majitel auta začal vymáhat škodu po ní, vynutil si prodej jejího bytu. V červnu 2004 odcestovala do České republiky s izraelským pasem na cizí jméno, který jí opatřili známí. Když se tímto dokladem prokázala při policejní kontrole, bylo jí uděleno soudní vyhoštění, proto se rozhodla požádat o udělení azylu. Potvrdila, že jí nebránily žádné objektivní okolnosti, pro které by nemohla požádat o udělení azylu již v dřívější době.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Dle písm. b) citovaného ustanovení lze kasační stížnosti podat pouze z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Vzhledem k okolnosti, že stěžovatelka uvádí jako právní důvody kasační stížnosti důvody dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., byť je posledně uvedenému ustanovení výslovně nepodřazuje, je třeba se nejprve vyjádřit k dopadu těchto ustanovení. Nesprávné právní posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní závěr, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento

je nesprávně vyložen. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál ve spisu obsažený jinak dostačující k učinění správného skutkového závěru vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech skutkový materiál pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, přičemž tento materiál je nedostačující k učinění skutkového závěru. Taková pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném rozhodnutí krajského soudu ani v rozhodnutí správního orgánu neshledal. Rozhodnutí obou orgánů plně vycházejí ze spisového materiálu a byla vydána v souladu s právním řádem.

Pokud stěžovatelka uvedla, že má za to, že splňuje podmínky dané v ust. § 12 písm. a) a b), respektive § 14, zákona o azylu a že krajský soud při svém rozhodování podcenil otázku nebezpečí jejího pronásledování na Ukrajině a nezabránění státními orgány tomuto jednání a rovněž otázku jejího ohrožení na zdraví a na životě v případě návratu do vlasti, soud se s tímto nemůže ztotožnit.

Podle ust. § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Podle ust. § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle ust. § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Podle ust. § 28 zákona o azylu pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (§ 91).

Podle ust. § 91 odst. 1 zákona o azylu povinnost ukončit pobyt neplatí, a) pokud by byl cizinec nucen vycestovat 1. do státu, kde je ohrožen jeho život nebo svoboda z důvodu jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro politické přesvědčení, nebo 2. do státu, kde mu hrozí nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu anebo kde je jeho život ohrožen v důsledku válečného konfliktu, nebo 3. do státu, který žádá o jeho vydání pro trestný čin, za který zákon tohoto státu stanoví trest smrti, anebo b) jestliže by to bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, nebo c) jestliže v zemi původu nebo v třetí zemi, ochotných přijmout nezletilou osobu bez doprovodu, není po jejím příchodu k dispozici přiměřené přijetí a péče podle potřeb jejího věku a stupně samostatnosti. V odstavci 2 téhož ustanovení je stanoveno, kdy ustanovení odstavce 1 neplatí.

Z citovaných ustanovení vyplývá, že pokud správní orgán žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, rozhodne ve věci konečným způsobem, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle

§ 12 citovaného zákona je pak určující pro rozhodování o případném udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu. Stejně tak rozhodnutí o neudělení azylu je předpokladem pro rozhodnutí, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 zákona o azylu. Při zamítnutí žádosti podle § 16 zákona je tedy paralelní rozhodování o udělení či neudělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, resp. o tom, zda se na cizince vztahuje či nevztahuje překážka vycestování podle § 91 zákona o azylu, pojmově vyloučeno a souběžná existence těchto výroků by byla v logickém rozporu.

Stěžovatelka podala žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu soudnímu vyhoštění, které jí bylo uloženo, ačkoliv mohla požádat o udělení azylu již dříve, což sama při pohovoru k žádosti o udělení azylu potvrdila. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud neshledal tuto námitku důvodnou.

Pokud stěžovatelka namítala, že správní orgán neměl dostatečné podklady pro posouzení důvodnosti její žádosti, soud se s tímto nemůže ztotožnit, neboť skutkový stav byl správním orgánem zodpovědně a řádně zjištěn. Správní orgán vycházel zcela ze skutečností, které jsou součástí spisového materiálu. Došel tedy jak on, tak následně i soud, ke správným právním závěrům, zejména když stěžovatelka sama tvrdila, že požádala o azyl z důvodu legalizace svého pobytu v České republice. K tomu Nejvyšší správní soud považuje za vhodné zdůraznit, že není právem, ale ani povinností správního orgánu, pomocí svých otázek „navádět“ stěžovatele tak, aby ve své výpovědi uváděl azylově relevantní tvrzení. Naopak bylo povinností stěžovatelky, jako žadatelky o azyl, uvést všechny skutečnosti, které by mohly mít na řízení o udělení azylu vliv.

Stížními námitkami stěžovatelky, že správní orgán neposoudil a nepřezkoumal všechny důkazy, které uváděla, a že je možné, že mohla něco opomenout nebo mohlo dojít k nepřesnému tlumočení, se Nejvyšší správní soud s ohledem na ust. § 109 odst. 4 s. ř. s., podle něhož ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží, nezabýval, a to pro jejich novost.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s právními závěry učiněnými správním orgánem i krajským soudem, na jehož odůvodnění napadeného rozsudku rovněž odkazuje.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Stěžovatelka podala návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek dle ust. § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť má za to, že rozhodnutím ve věci odpadl k vydání takového rozhodnutí důvod.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo

na náhradu nákladů řízení. Správní orgán nárok na náhradu nákladů řízení nevznesl, proto mu ho soud nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2005

JUDr. Radan Malík
předseda senátu